

KULCSI KRÓNIKA

KULCS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KIADVÁNYA

Kiemelt jelentőségű projekt átadására került sor

Egy újabb, biztonsági szempontból nagy jelentőségű projekt fejeződött be, amely megvalósítására a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében meghirdetett Élhető települések elnevezésű konstrukció adott lehetőséget.

Írásunkat a 6. oldalon olvashatják.

KEDVES KULCSIAK!

A település lakóit és ingatlantulajdonosait érintő, foglalkoztató kérdéseiket több, hivatalos fórumon – az évente meghirdetett közmeghallgatáson, levélben vagy személyesen – is lehetőségük van feltenni a polgármesternek, valamint a képviselő-testületnek.

Kérdéseiket az alábbi hivatalos fórumon juttassák el a település vezetőinek:
polgarmesterkulcs@gmail.com vagy 06 (70) 639-0157

Ha valóban a kérdéseire keresi a választ és a megoldást, kérem, hogy ezeken a elérhetőségeken vegyük fel a kapcsolatot, mert a hivatalos ügyintézésre csak így van lehetőség.

Általános kérdésekben kizárólag a következő kommunikációs eszközök segítségével tudnak kedves lakótársaim hivatalosan tájékozódni: Kulcsi Krónika, facebook.com/kulcskozseg, www.kulcs.eu, www.kulcs.org.

Jobb Gyula polgármester

Alkotópályázat két műfajban csak helyieknek

Kulcs, ahogy én látom címmel várjuk az alkotásokat felnőtt és diák kategóriában is

A Kulcsi Krónika szerkesztőségének szervezésében, és az önkormányzat támogatásával újra alkotópályázatot hirdetünk kifejezetten kulcsi lakosok és kulcsi diákok számára.

Kérjük, hogy két műfajban és két kategóriában fotóikon, vagy rövid videójukon keresztül mutassák be otthonukat, településünket Kulcsot.

A beküldési határidő:
2024. április 30.

Szeretnénk az alkotó szemén keresztül látni, megismerni Kulcs épületeit, intézményeit, közösségét, történelmét és a pályázó gondolatait, érzelmeit lakhelyével kapcsolatban a művein keresztül.

A pályázatra beküldött fotókat, videókat szakmai zsűri bírálja el. A bemutatásra javasolt fotók, videók megtekinthetők

lesznek az anyagból összeállított Faluház újra nyitó kiállításon, a Krónika hasábjain és online, valamint egyéb kommunikációs felületein. A legjobban sikerült alkotások közül válogatott művek díszítik majd az intézmények folyosóit és a polgármesteri hivatal falait. Érdeemes pályázni, mert értékes díjazásról gondoskodott az önkormányzat. A felnőttek között mindkét műfaj legjobb alkotói 30 000, 20 000 és 10 000 forint pénzdíjban, míg a diákok tárgynyereményekkel gazdagodnak majd.

Pályázat diákoknak

Választható műfaj: rövid videó. Pályázni a mű címével és az alkotó nevével együtt, határidőre beküldött munkákkal lehet. Pályázhatnak a kulcsi Fekete István Általános Iskola felső tagozatos, vagy kulcsi lakhelyen élő 19 év alatti diákok. A pá-

lyázat beérkezése után azok az alkotások vesznek részt az elbírálásban, amelyek készítői az adatvédelmi és szülői beleegyző nyilatkozatot visszaküldik.

Pályázat felnőtteknek

Választható műfaj: fotó, és/vagy rövid videó. Pályázni a mű címével és az alkotó nevével együtt, határidőre beküldött munkákkal lehet. Pályázhatnak a helyi lakcímkártyával rendelkező kulcsiak.

Technikai megkötések: A fotóknál nem a technika, hanem a kreativitás, az ötletesség legyen a mozgatórugó. De fontos, hogy az elektronikus formában beküldött fotók jó minőségűek, nyomtatásra alkalmasak legyenek. A beküldött pályamunkák mérete minimum 4 MB legyen. A fotókat jpg formátumban kérjük beküldeni. Egy pályázó maxi-

mum 5 pályamunkával vehet részt.

A videó legyen mp4, h264-es kódolással és készülhet 1:1, álló, fekvő formátumban. 20 másodpercnél ne legyen hosszabb, ellenben legyen figyelemfelkeltő. Mondjon valami érdekeset Kulcsról azoknak akik érdeklődnek településünk iránt. Ne csak képekben, de történetben, akár riportban is gondolkozhat az alkotó.

A pályázatok a következő címre küldhetőek be: kulcsifotok2020@gmail.com A Szervező fenntartja a jogot, hogy a pályázatokat saját szempontjai alapján megszüntesse, és a pályázatban szereplő témától jelentősen eltérő, illetve oda nem illő pályázatokat külön értesítés nélkül kizárja. A pályaműveket a kiíró felhasználhatja a későbbi, a település népszerűsítő kommunikációjában. Sikeres alkotómunkát kívánunk!

Kulcs 30 éve lett önálló település

Függetlenségünk kerek évfordulóját ünnepeljük egész évben

1994. augusztus 14-e fontos dátumként vonult be Kulcs és Rácalmás történelmébe. A vasárnapra eső helyi népszavazás pontot tett a két társközségben évek óta tartó kérdés végére. Bár csak két szavazaton múlott, de a kulcsi polgárok az önállóság mellett döntöttek.

Így az 1994-es év jelentős mérföldkőnek számít a közel 700 éves falu törtélmében. Nem is a szétválás ténye volt kérdéses. Hisz az önállósodás

óhaja természetes, mondhatni magától értetődő volt. A több évtizedes próbálkozások egy olyan folyamatot eredményeztek, amely Kulcs önállóságának kihirdetésig vezetett.

Ma már a kulcsi identitás fontos része a bátor váltás és a függetlenség. Ezért a kerek évforduló méltó megünneplése kiemelt fontosságú a település életében. Ennek érdekében bizottság is alakult, hogy az egész évet átszövő programsorozattal tegyék emlékezetessé az ünnepi évet. A Kulcs30 elnevezésű ünnepi évre stílszerűen 30

kiemelt programmal készülnek a szervezők. Így lesznek nyílt napok az újonnan átadott in-

tézményekben, lesz a faluházban „újra” nyitó buli, szerveznek fotópályázatot és hirdetnek jubileumi kisfilm és videó készítő versenyt fiataloknak, bemutatják az új falukép koncepciót, tartanak majd szobor és téravató ünnepséget, továbbá kőbe vésve tisztelegnek majd a falu büszkeségei előtt. Számos, a szokásostól eltérő elemekkel egészítik ki a közösségi eseményeket és a lakosságnak szánt maradandó emlékként terveznek egy helytörténeti könyvet kiadni, de ajándéktárgyakkal is kedveskednek majd a kulcsiaknak.

Február 1-től már az OMSZ végzi a feladatot

Ezek a legfontosabb tudnivalók az új ügyeleti rendszerről

Február 1-től Fejér vármegye is csatlakozik az új alapellátási ügyeleti rendszerhez. A következőkben a legfontosabb tudnivalókat foglaltuk össze.

- Tavaly indult el az új, egységes, állami-lag fenntartott alapellátási ügyelet annak érdekében, hogy kiszámíthatóbb, közvetlenül hozzáférhető és minőségileg is megfelelő ellátást kapjanak a betegek. A vármegyét fokozatosan kapcsolták be a rendszerbe, és most, az utolsó körben Pest és Fejér vármegye is becsatlakozik az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) által irányított és koordinált rendszerbe.
- Fejér vármegyében hét településen fog működni ügyeleti központ: Bicskén,

Enyingen, Mórton, Sárbogárdon, Velencén, Székesfehérváron és Dunaújvárosban hétköznapokon 16 és 22 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 8 és 14 óra között. Ezen felül éjszakai orvosi ügyeletre továbbra is lehetőség van Dunaújvárosban és Székesfehérváron, hiszen hétköznapokon 22 és 8 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 14 és 8 óra között fogadják a betegeket.

- Az első és legfontosabb dolog, hogy innentől kezdve a 1830-as egységes telefonszámot kell hívni az ügyeleti időben. Szakorvosok veszik fel a készüléket, így ha enyhe tünetekről, vagy éppen házi-orvosi választ igénylő kérdéssről van szó, akkor már ott megoldást kaphatnak a fel-

merült problémára. Ha kiderül, hogy súlyos esetről van szó, akkor pedig az OMSZ riasztja az ügyeleti kocsit vagy a mentőket, hogy mielőbb ellátást kapjon a beteg.

- Dr. Mészáros Lajos, térségünk országgyűlési képviselője kiemelte, Dunaújvárosban a megszokott helyen, a rendelőintézet orvosi ügyeleti helyén (Vasmű út 10.) lesz a felnőtt ügyelet; a Szent Pantaleon Kórház földszintjén, a gyermekosztály közelében, a gyermek pulmonológiai rendelőben pedig a gyermekügyelet működik majd.
- Minden alkalom során egy négyfős csapat áll készenlétben: egy ambuláns ügyeleti orvos, egy asszisztens, egy kijáró mentőtiszt és egy sofőr/technikus.

Lebilincselő történelmi kitekintés

A legkarizmatikusabb pápáról tartott előadást Farkas Lajos

Az Országgyűlés határozata alapján január 22-e hivatalosan állami emléknapként a Magyar Kultúra Napja. Annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát.

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük meg. Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk gyökereinknek és továbbadjuk a múltunkat idéző szellemi értékeinket. Ebből az alkalmából a kulcsi könyv-

Farkas Lajos az Intercisa Múzeum igazgatója tartott előadást a magyar kultúra napja alkalmából

tár szervezésében előadást szerveztek a polgármesteri hivatal dísztermében. 2024. január 19-én 10 órakor Farkas Lajos, az Intercisa Múzeum

igazgatója adott elő II. János Pál pápa élete és munkássága témában. Az esemény díjtalan volt. A Fekete István Általános Iskola diákjain kívül minden

érdeklődőt szeretettel fogadtak a szervezők.

II. János Pál az egyik legkarizmatikusabb pápája volt a római katolikus egyháznak. Lengyelországban nevelkedett, tíz nyelven beszélt és figyelte a világ eseményeit – mondta el Farkas Lajos.

II. János Pál alakja azért is különleges, mert ő volt az első nem olasz pápa, sőt az első szláv pápa. Szintén elsőként vette fel a kapcsolatot a katolikus egyház fejeként a zsidó és az iszlám vallással is. Deklarált álláspontja szerint ugyanis a zsidókérdést nem is kerülhette ki, mivel a római katolikus vallás a zsidó valláson alapszik, hiszen Jézus Krisztus is zsidó volt. Élete során sose felejtette el lengyeliségét. Ezzel összefüggésben a Szovjetunió által irányított szocialista államokban, a kommunista titkosszolgálat merényletet is követett el ellene, amit túlélte és nagyságát bizonyítja, hogy a merényletét a börtönében meglátogatta, és megbocsátott neki. Életében és halála után is nagy tisztelet övezte, ezért emléknapját október 22-én tartják – hangzott el Farkas Lajos ismertetőjében Kulcson.

A Fekete István Általános Iskola diákjai és az érdeklődők megtöltötték a dísztermet

Előadás

Előadás az illóolajok felhasználásáról február 2-án Bándity Réka biológus tartott bemutatót az érdeklődőknek a helyi könyvtárban. Szó esett az értékes olajok felhasználási lehetőségéről, a háztartásban, a szépségápolásban és a szakértő receptekkel is készült.

Mini kiállítás

A kulcsi konténer iskolában szemet gyönyörködtető mini kiállítást nyílt. A kulcsi Fekete István Általános Iskola felújítása miatt három alsós osztály, nem az iskola épületében, hanem a helyi szociális intézmény területén felállított konténerépület termeiben tanul. Egy olvasónk hívta fel a figyelmet arra, hogy az épületben szemet gyönyörködtető és lélekiemelő mini kiállítás nyílt a napokban. Németh Márta nyugdíjas tanító néni, az oda járó gyermekek munkáiból állította össze a tárlatot. A látvány mesés, ezért mindenképpen érdemes megállni néhány percre.

Bemutató

Vesztergám Miklós Szent Korona-tan kapcsán írt trilógiáját ismerhetik meg az érdeklődők a szerző részvételével a polgármesteri hivatal dísztermében, 2024. április 12-én, 13 órától. A szervezők mindenkit szeretettel várnak.

Tájékoztatás kisnyugdíjasoknak

A nyugdíjmelés kérhető, mutatjuk hogyan!

Mit tehet a kisnyugdijas, ha nem jön ki a pénzből? Méltányossági nyugdíjmelés kérelmezhető három évenként. Mutatjuk a részleteket.

Mik a feltételek?

Akkor kapható nyugdíjmelés, ha a nyugellátás és a kérelmező számára folyósított egyéb rendszeres pénzellátás együtt nem haladja meg a 120 000 forintot havonta. Kivételes nyugdíjmelés – így hívják hivatalosan – 3 évente egyszer kérelmezhető. A nyugdíj megállapítása, illetve a méltányossági emelés után legalább 3 évnek kell eltelnie, mire (újra) élhetnek a nyugdíjasok ezzel a lehetősé-

A helyi szociális intézmény munkatársai a nyomtatvány kitöltésében is segítséget nyújtanak

séggel. A kivételes nyugellátás-emelés „beépül” a nyugdíj összegébe. Azok számára nem állapítható meg, aki nem nyugellátásban részesülnek. A kivételes nyugellátás emelésénél előnyben kell részesíteni azt a kérelmezőt, aki hosszú

szolgálati idővel rendelkezik (férfi harmincöt évnél, nő harminc évnél hosszabb szolgálati idővel), a 70 éven felüli személyeket, továbbá aki saját háztartásában vér szerinti vagy örökbefogadott gyermeket nevelt, és azt a személyt,

aki még nem részesült kivételes nyugellátás-emelésben.

Hogyan kell igényelni?

A kérelem a „Kérelem-adatlap nyugellátás méltányossági alapon történő emeléséhez” elnevezésű nyomtatványon nyújtható be. Személyes ügyintézés lehetséges a lakóhely szerint illetékes kormányhivatalnál. A kérelem benyújtható a kormányablakokban is, vagy postai úton is. De a kitöltésben segítséget nyújtanak a rászorulóknak a Kulcsi Szociális Intézményekben is. Aki még nem járt személyesen az intézményben Kulcson, a Rákóczi utca 151 szám alatt megtalálhatja, vagy 06-70/801-0149-es számon további információt kérhet ebben, vagy más szociális ügyintézésben.

Testületi ülés januárban

Ezúttal 16 napirendi pontot tárgyaltak a település vezetői

A Kulcs Községi Önkormányzat képviselő-testülete, 2024. január 31-én, szerdán 16 órai kezdettel tartotta soron következő nyílt testületi ülését a Polgármesteri Hivatal Dísztermében.

Az ülésen jelen voltak: Jobb Gyula polgármester, Fekete György alpolgármester, Deák Ibolya, Posch János, Nagy Anita és Tóthné Vass Anita önkormányzati képviselők, valamint dr. Neumann Helga jegyző. A lakosság részéről egyetlen érdeklődő sem jelent meg. Miután Jobb Gyula polgármester köszöntötte az

ülés résztvevőit és megállapította a testület határozatképességét felkérte a képviselő-testület tagjait, hogy hozzák meg döntéseiket az aktuális napirendi pontokban.

A képviselők elfogadták a polgármester beszámolóját a képviselő-testület által átruházott hatáskörébe tartozó szociális pénzügyi és természetbeni támogatások megállapításáról, és határoztak a Kulcs 0423/26. hrsz. számú ingatlan, ingatlan átvezetési kérelméről.

A település vezetői határoztak a Kulcs Községi Önkormányzat 2024. évi munkatervéről, valamint elfogadták a beszámolót a köztartozás-

mentes adózási adatbázisban résztvevő képviselőkről, és a polgármester előző évi, igénybe vett szabadságának mértékéről, valamint a 2024. évi szabadságának ütemezéséről.

A fentiek mellett döntés született a Kulcsi Százholdas Pagony Óvoda és Bölcsőde heti és éves nyitvatartásáról és a nyári zárva tartásáról. A képviselők döntöttek a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társulás, társulási megállapodásának módosításáról, továbbá Kulcs Község Helyi Építési Szabályzatának módosításáról. A képviselő-testület elfogadta a Vörösmarty

Mihály Könyvtár által a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben végzett tevékenységéről szóló 2022. évi tájékoztatót, a Kulcs Községi Önkormányzat 2024. évi költségvetésének fő összegeit és a bizottságok beszámolóját.

Lapunk hasábjain helyszűke miatt valamennyi döntésről nem tudunk beszámolni kedves olvasóinknak, de a testületi üléseken készült jegyzőkönyveket és a képviselői beszámolókat elolvashatják teljes terjedelmében településünk honlapján a www.kulcs.eu-n, illetve az üléseken készült videofelvételeket megtekinthetik YouTube csatornánkon.

Kiemelt jelentőségű projekt átadására került sor

Újabb fontos lépés a partfalcsúszás megelőzése érdekében

A Kulcs Községi Önkormányzat sajtónyilvános projektzáró rendezvényt tartott a helyi Deák Ferenc utca és Bem utca kereszteződésében. Egy újabb, biztonsági szempontból nagy jelentőségű projekt fejeződött be, amely megvalósítására a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében meghirdetett Élhető települések elnevezésű konstrukció adott lehetőséget.

Az „Elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat felújítása, fejlesztése Kulcs településen” címmel elnyert

pályázat célja a csapadékvíz okozta károk megelőzése, az életkörülmények és életminőség javítása volt. Kulcson ezek a célok kiemelt jelentőséggel bírnak, hiszen a csapadékvíz elvezetés alapfeltétele a partfalcsúszás megelőzésének. A

Jobb Gyula, dr. Molnár Krisztián és dr. Mészáros Lajos

fejlesztés 232,23 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatás segítségével, a Széchenyi Terv Plusz keretében valósult meg. Az eseményen jelen volt dr. Molnár Krisztián, a Fejér Vármegyei Közgyűlés elnöke, dr. Mészáros Lajos, a

térség országgyűlési képviselője, Jobb Gyula, a település polgármestere, dr. Neumann Helga jegyző, valamint Varga Róbert, a kivitelezéssel megbízott cég – AlbaRoute Kft. ügyvezetője.

Elsőként Jobb Gyula köszöntötte a sajtó képviselőit. A polgármester elmondta, hogy a Deák Ferenc utcában és a lecsatlakozó Hullám, Lejtő és Forrás, valamint a Dózsa György utcákban a meglévő útburkolat felújítása, felszíni csapadékvíz-elvezetése, továbbá a Kossuth és a Dózsa utcában a meglévő burkolt, de nyílt árok javítása és a padka rendezése valósult meg. A víz-elvezető rendszerek kiépítésével, felújításával a felszíni csapadékvíz összegyűjtése tör-

A Deák Ferenc utca megújult szakasza

ténik meg, és a közeli árkokba és a Dunába – mint befogadóba – vezetik el, ezzel biztosítva a mélyebben fekvő ingatlanok beázás elleni védelmét, és a partfalcsúszás megelőzését, valamint a Dózsa György utca egy szakaszán az árok befedésével a keskeny utcát közlekedtetőbbé tették. A polgármester minden közreműködőnek, a képviselő testületnek, a vármegyének, és a kormánynak is megköszönte a munkáját. A polgármester a köszönet hangján szól dr. Molnár Krisztián és dr. Mészáros Lajos a település fejlődésében nyújtott segítségéről, valamint megköszönte a lakosság türelmét is.

A polgármester után dr. Molnár Krisztián vette át a szót. Mint elmondta kiemelt cél a településeken élők életkörülményeinek, hétköznapijainak jobbatétele, komfortérzetük foko-

zása – ezt szolgálja az átadott fejlesztés is. Ugyanakkor kifejtette, hogy számos más projekt kivitelezése is van jelenleg folyamatban Kulcson és több projekt kezdeményezést, igényt is megismertek a polgármester kezdeményezésére, amelyek megvalósításában továbbra is a település partnerei lesznek, ahogy eddig is.

Dr. Mészáros Lajos országgyűlési képviselő a súlyos következményekkel járó partfalcsúszásra emlékeztetett, hangsúlyozta, hogy a településen a lakosság kényelme és komfortja mellett ezért is fontos a felszíni csapadékvíz hatékony elvezetése. Kiemelte, hogy Jobb Gyula polgármester közreműködésével olyan sikeresen ragadja meg a település a pályázati lehetőségeket, amelyekből a lakosság a saját életkörülményeinek javítását profitálja.

Jobb Gyula polgármester megköszönte a projekt minden résztvevőjének munkáját

Tájékoztatás lakossági adatgyűjtésekről

Önkéntes adatszolgáltatás

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Kulcs településen a hivatal elnöke által 2024-re engedélyezett, önkéntes adatszolgáltatáson alapuló lakossági adatfelvételeket hajt végre, a korábbi évek gyakorlata szerint.

A felvételek Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP) szerinti nyilvántartási számai és megnevezései a következők:

Kulcs

2003 Felmérés a Háztartások Információs és Kommunikációs Technológiai eszközhasználatáról – 2024. április-június.

Az összeírói munkát a Központi Statisztikai Hivatal megbízásából a Statek Statisztikai Elemző Központ Kft. (STATEK Kft.) fényképes igazolvánnyal ellátott kérdezői végzik.

Adatszolgáltatóinknak lehetőségük van telefonon keresztüli válaszadásra, illetve egyes adatgyűjtések esetében arra kéri a válaszadókat, hogy a kérdőívek weben történő önköltési lehetőségét részesítsék előnyben.

A válaszadásra kijelölt háztartások kiválasztása véletlenszerű mintavétellel történik az ország különböző településein.

Az adatfelvételekből származó eredmények nélkülözhetetlenek a társadalom jellemzőinek feltérképezésében.

A kapott adatokat a Központi Statisztikai Hivatal a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény, valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 számú rendelete (általános adatvédelmi rendelet, GDPR) előírásának megfelelően bizalmasan kezeli, azokat más szervek, személyek részére nem szolgáltatja ki. Az eredményeket név és egyedi adatok nélkül, összesített statisztikai táblázatokban közli a KSH.

A lakosság és az önkormányzat részére munkanapokon hétfőtől csütörtökig 8:00 és 16:30 óra között, pénteken 8:00 és 14:00 között a +36 (80) 200-766-os telefonszámon (3-as mellék), illetve a lakinfo@ksh.hu e-mail-címen adnak további felvilágosítást.

Az adatgyűjtés módszertanával és a kutatási eredményekkel kapcsolatosan a www.ksh.hu internetes oldalon található Adatszolgáltatóknak/Adatszolgáltatás teljesítése/Lakossági adatgyűjtések menüpont nyújt tájékoztatást.

Hagyomány és gasztronómia

Disznóvágás idején, sem erőszak a disznótor

A disznóvágásról régebben nem kellett senkinek elmagyarázni, hogy mi is az, és mivel jár. Hiszen minden családban tartottak disznót, és a vágások során mindig összegyűlt a rokonság, és mindenhol, ahol vágás volt, segítettek. Manapság sajnos egyre kevesebb helyen találkozhatunk vele, ezért is érdemes részt venni a Kulcsi Disznótoros és Kolbásztöltő Versenyen február 24-én.

Korábban a legtöbb család életében fontos szerepet játszottak a disznóvágások – írják az agrár és gasztronómiai hagyományokkal foglalkozó fórumok. Egyrészt ekkor biztosították a család hús- és zsírkészleteit, másrészt fontos hagyomány volt az esemény amire az emberek örömmel készültek, és vettek részt benne. A disznóvágás ráadásul olyan csodálatos finomságokkal szolgál, mint a hurka, a kolbász, a szalonna, így a sok munka végül biztosan elnyeri a jutalmát, amelyet még hosszú időn keresztül tud elfogyasztani a család.

A hagyományokról

Már a honfoglalás idején is ismerték a disznóvágás fogalmát, bár ezek az események még egyáltalán nem hasonlítottak a később kialakultakra. Ekkor elsősorban az élelem biztosítása volt a cél, és nem tartozott hozzá közösségi élmény. A hús értéke később is nagyon magas volt, így fordulhatott elő, hogy I. Endre

Készül a jó magyar kolbász

ellenségének, III. Henriknek 2000 oldalszalonnát küldött ajándékba. Az 1950-es években tilos volt engedély nélkül disznót vágni. Ha valaki mégis így tett, az úgynevezett fekete vágást végzett. Sokan éheztek, és a tiltás ellenére otthon, főleg a pincében vágták le és dolgozták fel az állatot, hogy az minél kisebb zajjal és feltűnéssel járjon. Ezt mutatja be Bacsó Péter 1969-ben készült filmje, „A Tanú” is.

Mikor tartották?

A disznóvágást nem véletlenül időzítették mindig a téli időszakra (a helyi esemény 2024. február 24-én lesz a szociális intézmény udvarán), hiszen ekkor megfelelően hideg az időjárás ahhoz, hogy a hús ne romoljon meg. Ráadásul az ott készült finomságok sem a könnyű, nyári fogások közé tartoznak. Elsődleges célja az volt, hogy a család kellő mennyiségű húshoz jusson,

melynek egy részét sózták, füstölték, a későbbiekben, a mélyhűtő megjelenésével pedig fagyasztották. A hagyományok szerint a disznóvágásokra Disznóölő Szent András napjától, vagyis november 30-tól, egészen a farsangi időszak végéig, azaz a torkos csütörtökig kerülhetett sor (ez idén február 15-re esik). Hagyományosan nagybőjt idején már tilos volt vágni, azonban úgy kellett kiszámolni az utolsó vágás időpontját, hogy az elláthassa a családot a húsvéti sonkával.

Hogy zajlik?

Amint felvirradt a disznóvágás napja, kimentek az udvarra, és általában egy pálinkával melegítették fel magukat, oldották a feszültséget, és alapozták meg a jó hangulatot. Úgymond áldomást ittak a disznóra. Szegény disznó már kevésbé várta izgatottan ezt a napot, hiszen ezután került sor a leölésére. Manapság már ►

A tavalyi kolbásztöltőverseny az egyik legnépszerűbb rendezvény volt

Nem lehet elég korán kezdeni

jóval humánusabb módszereket használnak, de korábban a gazda szúrta le a disznót. Sokszor a disznó menekülőre fogta, és az egész csapat segítségére szükség volt, hogy megtudják tartani a disznóvágást.

A folyamat fontos része a vér felfogása, melynek egy részét megsózták és keverték, hogy ne alvadjon meg, hiszen később, a véres hurkához még szükség volt rá. Sőt, a reggeli általában sült vér volt, amely azt jelentette, hogy az alvadtt vért kockákra vágták, hagymán megpirították és sóval, borssal és paprikával ízesítették. A disznó szőrét sok helyen forrázással, de a legtöbb helyen pörzsöléssel távolították el. A pörzsölést régen szalmacsóvával végezték, manapság már pörzsölővel történik. Ezután a disznót alaposan lecsutakolták, majd a bontás következett.

Minden részt hasznosítottak

A sertéshaját a szalonnát kiolvasztották, és ebből nyerték a házi zsírt. A szalonnát sok helyen sózták, és sok helyen meg is füstölték, sok helyen pedig töpörtyűt készítenek belőle. A szalonnának a XVIII. század végéig óriási értéke volt. Nem véletlen, hogy a könyvekben, később a filmekben is láthatjuk, ahogy a me-

zőgazdasági munkát végzők ezt vitték magukkal a nehéz fizikai munkához.

A bontás után maradó kisebb húsrészeket lebőrözik, a bőrök egy részét abálják és ez

Mindenkinek van egy jól bevált receptje

lesz a hurka és a disznósajt alapanyaga. A lebőrözött szalonnát felkockázva kisütik, ez a töpörtyű. Az egyéb húsokat és a nyers zsírszalonna egy részét a kolbászkészítéshez összedarálják. A belsőségeket, mint például a szívet, májat, lépét vízben megfőzik, amit abálásnak neveznek. Ezeket töltik a hurkába.

A beleket megtisztítják és előkészítik a hurka és a kolbász betöltésére. Szalonnán kívül a sonka és a csülök is általában sózásra kerül, majd füstölik és elteszik húsvétig.

A hurka nagyon sokféle lehet, de a két leggyakoribb a májas és a véres. Az

Észak-Tiszántúlon tüdős, és kásás hurkát is készítettek. Az Északnyugat-Dunántúlról és Somogyból ismert lisztes hurka töltelére fűszerezett kukorica- és búzaliszt volt.

Nem erőszak, de jó program a disznótor

Az, hogy a háznál tartott állatokat otthon vágták le és dolgozták fel, a XIX. század második felétől jelent meg a magyar parasztság körében. Azonban azon túl, hogy élelmiszert állítottak elő, az esemény fontos családi és társasági eseménnyé is vált egyben. Éppen ezért mindig előre összehangolták, melyik családban mikor kerül sor a vágásra, hogy a munká-

ahol a nemes vetélkedés, a sok disznótoros finomság mellett Ambrus Attilával és a Szélrózsa Társulattal is találkozhatnak majd az érdeklődők.

Hagyomány, finomságok és jó kedv

A kulcsi disznótoros és kolbásztöltő verseny a hagyományok ápolása és a méltán híres magyar kezek által készített házi kolbász megismertetése céljából jött létre. Idén már az ötödik alkalommal szervezik meg február 24-én.

A hurka és a kolbász receptjét a családok generációkon át változatlanul őrizték, és sokszor a legnagyobb titok övezte. Természetesen mindenki meg volt győződve róla, hogy az övé a legjobb recept. Ez manapság is így van, és valószínűleg soha nem is lesz ez másképp, amíg világ a világ. Ha az ön családja készíti a legjobb kolbászt, akkor február 24-én Kulcsra van lehetősége ez dokumentálni is a kolbásztöltő versenyen. 3-4 fős csapatok jelentkezését várják február 17-ig.

A program reggel már 7 óra után kicsivel elkezdődik a hagyományos disznóvágással. 10 óra után Ambrus Attila kerámiafoglalkozására lehet jelentkezni. A csapatok regisztrációja 11 órától kezdődik. Majd Jobb Gyula polgármester és Darabos Gábor főszervező megnyitják az eseményt. Kora délután a Szélrózsa Társulat meseelőadását nézhetik meg a gyerekek, majd táncszállal folytatódik a gyerekeknek szánt móka. A neves zsűri szakértő véleményezése után hirdetnek majd eredményt. Nem csak versenyezni érdemes Kulcsra jönni, hiszen a kíséresemények mellett frissen készült disznótoros ételekkel, süteményekkel, forralt borral, teával is készülnek erre a napra Kulcsra.

Tisztújító közgyűlést tartottak a horgászegyesületnél

Átadták a stafétát a fiataloknak

Február 3-án tartotta a polgármesteri hivatalban tisztújító közgyűlését a Kulcsi Horgász és Természetvédő Egyesület, amely tavaly ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. A leköszönő Mérei Lajos elnök helyett Király Zsoltot választotta meg a tagság öt évre a szervezet vezetőjének.

Az éves rendes közgyűlésen, a szokásos napirendi pontok mellett a fő téma az egyesület életében történő jelentős változások megszavazása volt. Ugyanis Mérei Lajos elnök és az elnökség tagjai leköszöntek. Ezt követően új vezetőtestületről szavazott az egyesület közgyűlése. Így az egyesület élére Király Zsolt elnök, Kulcsár Attila titkár, Ambrus Péter gazdasági vezető, Páhi Péter sport és ifjúsági felelős és Jobb Dávid környezetvédelmi felelős került.

Mérei Lajos a leköszönő elnök a következőket mondta el lapunknak:

– A horgászegyesület 2003-ban alakult 11 taggal. Bár alapító tagok voltunk, de az első elnök Lengyel Zoltán halála után vettem át az elnöki pozíciót 2012-ben. Mostanra az egye-

Jelentős változások az egyesület életében

sületünk már 350 főt számlál. Két népszerű horgászversenyt alapítottunk. A Maratoni horgászversenyt és a Gyermek horgászversenyt minden évben megszerveztük és a visszajelzések alapján nagyszerű élményt adtak a résztvevőknek. Az évek során azonban elfáradtunk. Ezért szeretnénk átadni

a stafétát a fiataloknak, akik aktívan és energikusan végzik majd a munkát. Bízunk benne, hogy a hagyományosá vált versenyünket is folytatják majd, egyúttal eredményes,

jó munkát kívánunk nekik – mondta el a leköszönő elnök.

Király Zsolt – aki az új vezető a horgász egyesület élén – megköszönte a tagság bizalmát. Mint elmondta a tájékoztatás fontosságára és az online média bevonására szeretnének elsőként nagyobb figyelmet fordítani, valamint a

környezetvédelemmel is aktívan fognak foglalkozni. Ezért több programot is szerveznek majd a terveik szerint a Dunapart védelmében, és a szeméttől való megtisztítása érdekében.

Jobb Gyula polgármester a közgyűlésen megköszönte Mérei Lajosnak és feleségének, Méreiné Valinak, a leköszönő elnökségi tagoknak a sok éves önzetlen munkát. A polgármester hangsúlyozta a horgászat szerepét a település horgászturisztikai elképzeléseiben. Kifejtette, hogy az elmúlt évek során Kulcs része lett a magyar horgászegyesületnek, ennek eredményeként a pergetős versenynaptár állandó helyszíne lett Kulcs. Mind ez pedig a településnek jó hírrevet, kapcsolatokat és bevételt hoznak.

Jelen volt az egyesületi gyűlésen Mészöly Sándor, a HOFESZ alelnöke is. Több felmerülő kérdésben is megkérdezte a tagság. Így beszélt a horgász kártyák megújításáról, de szóba került az állami jegyek kiváltása is. Hiszen annál az egyesületnél lesz tag a horgász, ahol ezt kiváltja. Azonban viszonylag kis ráfordítással van lehetőség kettős tagságra is az alelnök tájékoztatása alapján.

A közgyűlés témái közül szintén fontos a horgászok szempontjából, hogy az egyesülettel kapcsolatos összes ügyintézés a helyi könyvtárban, annak nyitva tartási idején lehetséges (mint például a horgász kártya és engedély ügyintézés, fogási naplók leadása, területi és országos jegy értékesítés).

A horgászok leköszönő és az új vezetőtestülete

Védőnői tanácsadás már az egészségház új szárnyában

Szebb, kényelmesebb és igényesebb környezet fogadja a kulcsiakat

Településünkön a fogorvosi, a felnőtt háziorvosi és a gyermekorvosi rendelés mellett már a védőnői tanácsadás is az egészségház épületében érhető el január vége óta.

Az elmúlt évben megtörtént az orvosi rendelő kibővített részének műszaki átadása, és a használatbavételi eljárást követően ez év elején a használati engedélyt is megkapta az egészségház bővítménye – tájékoztatott Jobb Gyula polgármester.

– A bővítésnek köszönhetően az egészségházban még szebb, kényelmesebb és igényesebb környezet fogadja a kulcsiakat. A fogorvosi a felnőtt háziorvosi és a gyermekorvosi rendelés mellett már a védőnői tanácsadás is ebben az épületben érhető el hétfőtől.

A megszokott ellátáshoz képest a legnagyobb válto-

Jobb Gyula, Danka Edit és Radnó-Kovács Zita védőnők

zás a védőnői tanácsadás a védőnői tanácsadás történik. Ugyanis a Kossuth Lajos utcából a Rákóczi utca 141-be, az egészségházba költözött Danka Edit és Radnó-Kovács Zita, akik már 2024. 01. 29-től, azaz hétfőtől az új helyen várják a gondozottjaikat. A gyermekeket érintő ellátás az épület oldalsó bejáratától közelíthető meg. A védőnői tanácsadási időpontjai azonban változatlanok maradtak. Az egyes

körzethez tartozó egészséges csecsemőket és kisgyermeket szerdán 9 órától 11 óráig fogadja Danka Edit, míg a női és kismama tanácsadás szerdán 12 órától 14 óráig lesz. A második körzetben Radnó-Kovács Zita kedden várja a kulcsi legkisebbeket 9 és 11 óra között, a kismamagondozás 12 órától 14 óráig vehető igénybe a megszokott időben, de már az új helyszínen.

A bővítésnek köszönhetően nagyobb rendelőbe költö-

Szebb, igényesebb és kényelmesebb környezet fogadja a szülőket

zik majd dr. Földi Ágnes gyermekorvos is az új szárnyban, de az ő költözésével kapcsolatban még egyeztetések folynak. A jelenlegi gyermekorvosi rendelés helyszíne később majd a felnőtt rendelőhöz fog kapcsolódni, ezért a felnőttek ellátása is kényelmesebb lesz a jövőben.

Az épülethez tervezett parolók kiépítése és az akadálymentesítés is megtörtént az autóval érkezők kényelmes parolási lehetősége érdekében – adta hírül Jobb Gyula.

E-ELEKTRA ZRT.
ELEKTRONIKAI HULLADÉKFELDOLGOZÁS

Kulcs Községi Önkormányzat
és a dunaújvárosi E-Elektra Zrt.

MŰSZAKI- ÉS FÉMHULLADÉK GYŰJTÉST SZERVEZ

2024. május 11-én, szombaton 8–12 óra között

A Faluház mögött elhelyezett, és a Kulcs Biztonságáért
Polgárőr Egyesület polgárőrei által őrzött, konténerbe
MŰSZAKI- ÉS FÉMHULLADÉKOT lehet dobni.

KIZÁRÓLAG A JELZETT IDŐPONTBAN!

KONTÉNERBE DOBHATÓ: Árammal vagy elemmel működő háztartási és ipari műszaki cikk: porszívó, hajszárító, számítógép, rádió, hűtő, mosógép, vasaló, akkumulátor stb. **Fém hulladék:** gáztűzhely, bojler, kazán, kerti grill, drót, lábos, betonvas (beton nélkül!) alumínium és réz csövek, hintaágy váz, fém garnitúra stb.

TILOS A KONTÉNERBE DOBNI: televízió, monitor, bakelit lemez, videó kazetta, cd-lemez, zuhanykabin, bútor, olajos, festékes eszközök (rozsdás lehet)

A felsorolás nem teljes, az átvételt az E-Elektra Zrt. felügyeli

Mozgásukban korlátozottak számára a hulladékot kérésre
aznap elszállítjuk, május 11-ig történő előzetes igény leadása esetén.
Egyeztetés, szállítási igények leadása: 06 (70) 639-0168

KÍSÉRŐ PROGRAMOK:

- Kézműves vásár • Kürtös kalács
- Fogadj örökbe egy könyvet! – könyvtári program

Irigylésre méltó 90 évest köszöntött Jobb Gyula polgármester

Gizi néni szép kora ellenére kitűnő egészségnek örvend

Magyarország Kormánya az Idős-ügyi Tanács kezdeményezésére, a szépkorúak iránti társadalmi megbecsülés kifejezésésképpen rendeletet alkotott a szépkorúak jubileumi köszöntéséről. A nemes gesztushoz a Kulcs Községi Önkormányzat is csatlakozott, amelynek köszönhetően Jobb Gyula polgármester személyesen köszönti a kulcsi szépkorú hölgyeket és urakat.

Magyarország Kormánya az Idős-ügyi Tanács kezdeményezésére, a szépkorúak iránti társadalmi megbecsülés kifejezésésképpen rendeletet alkotott a szépkorúak jubileumi köszöntéséről. A nemes gesztushoz a Kulcs Községi Önkormányzat is csatlakozott, amelynek köszönhetően Jobb Gyula polgármester személyesen köszönti a kulcsi szép korúakat. A 90 esztendőes kulcsi Sábics Gáborné irigylésre méltó frissességgel fogadta a polgármester urat, aki személyes jókívánságai mellett nem csupán az Orbán Viktor miniszterelnök úr által alá-

A 90 éves Gizi néni irigylésre méltó frissességgel fogadta a jókívánságokat

írt emléklapot, hanem egy szép csokor virágot is átadott Kulcs vezetése és lakói nevében. Sábics Gáborné, Gizi néni 1934. január 19-én látta meg a napvilágot. Három gyermeket nevelt, hat unoka nagymamája volt és nyolc dédunoka dédinagymamája. A fia és egy unokája társaságát sajnos már nem élvezheti,

haláluk nagyon megviselte a pici asszonyt. Akinek 1 45 centiméteres magasságához hatalmas lelkierő társul. Gizi néni szép kora ellenére kitűnő egészségnek örvend. Szabadidejében keresztrejtvényt fejt, kertészkedik. Gizike véleménye szerint, az egyik a legfontosabb az életben a tanulás. Hiszen neki a

háború miatt nem volt rá lehetősége, amely ketté is törte a tanítónői hivatás iránti vágyait. Már 14 évesen dolgozni kényszerült és végül a Rudas iskola gondnokaként ment nyugdíjba. Sábics Gáborné, Gizi néni sok boldogságot és még további örömteli, családjában körében eltöltött éveket kívánunk.

Minden ami kimaradt a lapszámból és az összes anyag teljes terjedelmében elolvasható a Kulcsi Krónika online változatában.

Az újságot online is elolvashatja:
www.kulcs.org

Sajtóközlemény

Elkészült Kulcs település csapadékvíz-elvezető hálózatának felújítása 2023/12/06

Kulcs Községi Önkormányzat sikeresen megvalósította a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében elnyert TOP_Plusz-1.2.1-21-21-FE1-2022-00008 azonosítójú, „Elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat felújítása, fejlesztése Kulcs településen” című projektet, amelynek célja a csapadékvíz okozta károk megelőzése az életkörülmények és életminőség javítása volt. A fejlesztés 232,23 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatás segítségével, a Széchenyi Terv Plusz program keretében valósult meg.

A projekt keretében felújításra került a Deák Ferenc utcában és a lecsatlakozó Hullám, Lejtő és Forrás utcákban a meglévő útburkolat, és a felszíni csapadékvíz elvezetése is megoldásra került. A Kossuth és Dózsa utcákban a meglévő burkolt, nyílt árok javítása és a padka rendezése valósult meg.

A vízvezető rendszerek kiépítésével, felújításával a felszíni csapadékvizek összegyűjtése történik meg és a közeli árkokba, befogadóba elvezetésre kerül, ezzel biztosítva a mélyebben fekvő ingatlanok beázás elleni védelmét.

A kivitelezés 2023. december 6-án sikeresen befejeződött.

A projektről bővebb információt a www.kulcs.eu oldalon olvashatnak.

A projekt azonosító száma: TOP_PLUSZ-1.2.1-21-FE1-2022-00008

A projekt címe: Elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózat felújítása, fejlesztése Kulcs településen

További információ kérhető:

Dr. Neumann Helga jegyző

telefonon: +36 70 639 0139

vagy e-mailben: jegyzo@kulcs.eu

Kulcsi
HúsvétVáros
KÉZMŰVES, TERMELOI
ÉS BOLHAPIAC!
A HIVATAL ELŐTTI TÉREN!
2024. 03. 10.
8-12H
SZERVEZŐ: LÉTAY KERÉKGYÁRTÓ ILDIKÓ
06706390168
Szeretettel várunk
Mindenkit!

HúsvétVáros
Kézműves foglalkozással
várunk minden Gyermeket a
Kulcsi Vásár ideje alatt.
**Gyere, készítsd el Te is saját
Húsvéti Díszeid jó hangulatban!**
2024. 03. 10. 8-12h!
A PROGRAM INGYENES!
Rabbit illustrations at the bottom.

Kulcs legifjabb polgárai

A szülők által küldött fotók segítségével olvasóink is megismerhetik Kulcs legfiatalabb polgárait. Jó egészséget kívánunk a családoknak!

Bukovszki Olivér
2023.08.03.

Flórián Botond
2023.10.03.

Palikó-Juhász Zsolt
2023.10.17.

Kovács Benedek Zoltán
2023.08.18.

Korponai Tamás
2023.11.27.

Molnár Sámuel
2023.08.24.

Novák Nara
2023.12.11.

Stverteczky Nara Luna
2023.08.16

Szalai Anna
2023.07.12

Pipa Botond
2023.12.03.

Polák Sára Róza
2023.10.17

Veres Julianna
2023.09.26.

Gróf Hanna Andrea
2023.09.03

KULCSI
KRÓNKA

Alapító: Kulcs Községi Önkormányzat • Felelős szerkesztő: **dr. Neumann Helga jegyző** • Felelős kiadó: **Kulcs Községi Önkormányzat**
Szerkesztő: **Török Tímea** • Szerkesztőség: kulcsikronika@gmail.com • Készült 1500 példányban • ISSN 2060-6354

Lapzárta: a hónap utolsó péntekén. **Megjelenés:** december hónapot kivéve, minden hónap első péntekén. Rendezvény plakátot egy oldalban közlünk az önkormányzati rendezvények esetében. Félfoldalban közlünk rendezvény plakátot önkormányzati támogatású rendezvények esetében. Kulcsi székhelyű civil szervezetek rendezvényeiről készült plakátot negyed oldalban közlünk. Arculat és profil idegen, tartalmilag nem megfelelő anyagok közlése nem áll módunkban.

Minden ami kimaradt és az összes anyag teljes terjedelmében olvasható a Kulcsi Krónika online változatában.

Nőnapi zenés randevő

Jöjjön el, és legyen tanúja, ahogy egy úr társra talál. A társból aztán, ha a sors kegyes, életreszóló múzsa lesz. E sikertörténethez nem is kell más, mint egy igazi nő, esetleg még egy szál virág.

Az igazi nő:

Polgár Lilla

Az úr, akinél a szál virág:

Farkas Erik

2024. március 8. 17 óra

Kulcsi Polgármesteri Hivatal (Kulcs, Kossuth Lajos u. 83.)

A műsor ingyenes!

Ülőhelyek csak korlátozott számban vannak,
érkezés 16.45-től